

Notitie externe veiligheid

(bestemmingsplan Dorst 2023)

Inhoud

1	Inleiding.....	2
2	Situatie	2
3	Wettelijk kader	3
3.1	Algemeen.....	3
3.2	Risicobronnen en ontvangers	3
3.3	Risicobegrippen	4
3.4	Risiconormen	5
3.5	Beleid	5
3.6	Overige bronnen	6
4	Analyse en beoordeling.....	6
4.1	Inrichtingen.....	6
4.2	Buisleidingen	6
4.3	Transportroutes.....	6
4.3.1	Rijksweg A27	6
4.3.2	Spoorweg	7
4.3.3	Rijksweg Dorst	7
4.4	(Beperkt) Kwetsbare objecten	7
4.5	Functie voor minder zelfredzame personen.....	7
4.6	Effecten.....	7
4.7	Verantwoording groepsrisico en hulpverlening	8
4.8	Overige leidingen	8
5	Conclusie	8
6	Bijlagen.....	9
6.1	Gegevens externe veiligheid.....	9

1 Inleiding

Het voornemen is om een herziening en integratie van de geldende bestemmingsplannen: *Dorst, Dorst, herziening 1 (De Vliert), Dorst West, Dorst West, herziening 1 (Tuindorp Baarschot), Bestemmingsplan Buitengebied 2013 (incl. Lint Oosteind), herziening 18 (Geerstraat 1)* en nog enkele kleine deelplannen¹, vast te laten stellen. De reden daarvan is de noodzakelijke update en standaardisering van de voorschriften, enkele kleine veranderingen waaronder veiligheidsvoorschriften en het corrigeren van enkele onjuistheden. Het betreft hier in hoofdzaak het stedelijk gebied van Dorst. Het gebied wordt verder aangeduid als: plangebied. De begrenzing wordt aangegeven op de verbeelding bij het bestemmingsplan.

Omdat het een bestemmingsplan betreft op grond waarvan risicovolle activiteiten planologisch worden toegelaten en feitelijk aanwezig zijn moet worden nagegaan of de externe veiligheid voldoet aan de geldende regels en in en buiten het plangebied aanvaardbaar is. Tevens zijn zoneringen van hoofddrinkwatertransportleidingen mogelijk vanwege deze tracés.

Hierna worden de risicovolle activiteiten die van invloed kunnen zijn op en buiten het plangebied nader besproken en getoetst aan de wetgeving voor externe veiligheid. Ingegaan wordt op de situatie, wettelijk kader, analyse en beoordeling en wordt een conclusie getrokken.

2 Situatie

Huidig situatie

Voor de gronden in het onderhavige plangebied gelden voor de huidige situatie de in § 1 genoemde bestemmingsplannen en herzieningen. Tevens zijn één of meer herzieningen vastgesteld of omgevingsvergunningen verleend met afwijken van het bestemmingsplan. Het grootste gedeelte van het plangebied heeft een woonbestemming. Enkele gebieden hebben een maatschappelijke bestemming, bestemming voor bedrijf, horeca, detailhandel. De overige gronden zijn vooral bestemd voor groen, water en (rail)verkeer. De gronden voor verkeer zijn bestemd voor buurt- en ontsluitingswegen en goederenverkeer.

Het plangebied betreft de stedelijke omgeving van Dorst. Dat is gelegen ten zuiden van de Boswachterij Dorst, ten westen, noorden en oosten van het landelijke gebied. Het omvat de kern van Dorst, de Boswachterij en Tuindorp. Het gebied wordt doorkruist door de spoorweg Breda – Tilburg en de Rijksweg N282 (provinciale weg). Aan de noord- en zuidzijde wordt het ontsloten via de Wethouder van Dijklaan, Spoorstraat en Geerstraat.

Over de spoorweg worden gevaarlijke stoffen getransporteerd. Over de Rijksweg kunnen ook gevaarlijke stoffen worden vervoerd. In de omgeving zijn enkele percelen aanwezig met een propaantank en risicobedrijven. Er zijn geen buisleidingen voor gevaarlijke stoffen in de directe omgeving aanwezig. In het plangebied zijn risicoactiviteiten anders dan de twee transportroutes niet aanwezig. Er zijn geen hoogspanningslijnen aanwezig in en vlak buiten het plangebied.

Toekomstige situatie

Het doel van het plan is in § 1 aangegeven. Met het plan worden er geen wijzigingen van risicovolle activiteiten gerealiseerd. Wel worden de regels in overeenstemming met de wetgeving en het gemeentelijk beleid gebracht waar dat nodig is. Er worden geen nieuwe activiteiten of (beperkt) kwetsbare objecten toegestaan.

Er gelden geen nieuwe plaatsgebonden risico's of invloedsgebieden. Wel zijn beleidseisen gesteld aan de gevolgen van plasbrandaandachtsgebieden bij transportroutes. De risicocontouren van milieu-inrichtingen (buiten het plangebied) kunnen zijn gewijzigd door wijziging van de activiteiten of wetgeving. Verder moeten in bepaalde gevallen nieuwe functies voor minder zelfredzame personen worden voorkomen. Ten slotte is het voor essentiële functies van het transport van drinkwater en afvalwater van belang om die ruimtelijk te beschermen.

De wijzigingen betreffen:

1. De rijkswegen en spoorwegen hebben meestal een wettelijk aangewezen plasbrandaandachtsgebied waarbinnen het oprichten van nieuwe of het uitbreiden van bestaande (beperkt) kwetsbare objecten of

¹ Voor een volledig overzicht wordt verwezen naar de toelichting bij het bestemmingsplan.

het gebruiken daarvan wordt uitgesloten vanwege de hoge mate van warmtestralingsgevaar in geval van een calamiteit. Voor de spoorweg door Dorst en de Rijksweg A27 geldt zo'n aanwijzing. De laatste ligt echter op ruime afstand van het plangebied. De zonering bedraagt 30 m aan weerszijden van de spoorweg.

2. Vanwege het raadsbeleid t.a.v. minder zelfredzame personen moeten zoneringen worden toegevoegd nabij transportroutes voor rijkswegen en spoorwegen waarmee nieuwe functies waar minder zelfredzame personen regelmatig kunnen verblijven worden uitgesloten. Het betreft de zonering voor gevaarlijke stoffen van stofklasse A (o.a. lpg en propaan) op de spoorweg. De zonering voor de Rijksweg A27 is 355 m en voor de spoorweg 460 m. Die van de Rijksweg A27 ligt echter op ruime afstand van het plangebied.
3. De belangrijke hoofdtransportdrinkwaterleidingen in het plangebied worden planologisch beschermd en met een belemmeringenstrook opgenomen op de verbeelding. In het gebied zijn wel enkele afvalwaterleidingen (onder druk) aanwezig maar die worden niet opgenomen omdat die meer een buurtfunctie hebben.
4. Alle leidingtracés worden van een belemmeringenstrook voorzien met een uniforme regeling. De leidingen zijn in tegen stelling tot de huidige plannen ter herleiden tot de tracébenaming waaraan eventueel eigenschappen of kenmerken zijn gekoppeld.

De uitbreiding van bestemmingsplan Dorst Oost aan de oostzijde van het dorp is geen onderdeel van dit plan, daarvoor loopt een afzonderlijke voorbereidingsprocedure.

3 Wettelijk kader

3.1 Algemeen

Al tientallen jaren is externe veiligheid een aspect dat bekend is in de industriële wereld. Externe veiligheid wordt gedefinieerd als de kans om buiten een inrichting te overlijden als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval binnen een inrichting (of locatie) waarbij een gevaarlijke stof betrokken is.

De kennis daarvan is echter pas vanaf 2004 duidelijk vertaald in milieuregels die veel beter moeten borgen dat burgers veilig kunnen wonen en werken. Dat betekent echter niet dat er zich geen calamiteiten kunnen voordoen. Het Rijk en andere overheden hebben milieuregels en beleid vastgesteld die (voorzienbare) calamiteiten moeten voorkomen, of de kans daarop zo klein mogelijk maken, of de effecten beperken en beheersen.

Het gaat kortweg om effecten vanwege gevaarlijke stoffen op percelen bij derden. De activiteit met gevaarlijke stoffen is de risicobron. Mensen buiten de bronlocatie moeten worden beschermd. Het gaat dan om mensen die verblijven in een gebouw of op een terrein van derden. In de milieuregels zijn echter niet voor alle risicobronnen regels of dezelfde regels gesteld. Ook worden niet alle locaties waar mensen verblijven beschermd.

De volgende regelgeving voor externe veiligheid is van belang:

- *Besluit externe veiligheid inrichtingen (+ Regeling)*
- *Besluit externe veiligheid transportroutes (+ Regeling basisnet)*
- *Besluit externe veiligheid buisleidingen (+Regeling)*
- *Activiteitenbesluit*

Daarnaast zijn tal van handleidingen, handreikingen en richtlijnen bruikbaar en algemeen aanvaard voor de beoordeling van externe veiligheid. De belangrijkste zijn de Handreiking verantwoording groepsrisico, het Hari² en het Hart³.

Voor planologische besluiten en milieubesluiten moet tevens tenminste worden voldaan aan de *Beleidsvisie externe veiligheid van Oosterhout (2017)*.

3.2 Risicobronnen en ontvangers

Uit de regels blijkt dat afhankelijk van de aard van de risicobron er een eigen wettelijk kader kan gelden.

² Handleiding risicomethodiek Besluit externe veiligheid-inrichtingen

³ Handleiding risicomethodiek transportroutes

Er wordt onderscheid gemaakt in de opslag, het gebruik of het transport van gevaarlijke stoffen:

- in inrichtingen;
- op wegen, spoorwegen en vaarwegen;
- in buisleidingen.

Omdat niet alle risicobronnen een extern effect zullen hebben, gelden drempelwaarden waarboven sprake is van een risicobron. Zo is een aardgas- of olieleiding pas een buisleiding, indien de buitendiameter van en de werkdruk in de leiding voldoende groot is.

De te beschermen gebouwen en terreinen worden benoemd als de '(geprojecteerde) kwetsbare objecten' of 'beperkt kwetsbare objecten'. Een kwetsbaar object is onder andere een woning, evenals gebouwen waar regelmatig meer dan 50 personen verblijven. Overige objecten of terreinen waar mensen verblijven zijn veelal een beperkt kwetsbaar object. Deze zijn benoemd in een niet-limitatieve lijst van het *Besluit externe veiligheid inrichtingen*. Deze lijst geldt ook voor het *Besluit externe veiligheid transportroutes* en *Besluit externe veiligheid buisleidingen*. Het zijn altijd gebouwen of terreinen waar mensen kunnen verblijven.

3.3 Risicobegrippen

Voor de beoordeling zijn de volgende begrippen van belang:

- **plaatsgebonden risico:** *het risico op een plaats buiten een inrichting, uitgedrukt als de kans per jaar dat een persoon die onafgebroken en onbeschermd op die plaats zou verblijven, overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval binnen die inrichting (of locatie) waarbij een gevaarlijke stof of gevaarlijke afvalstof betrokken is;*
- **plasbrandaandachtsgebied:** *gebied waar bij het realiseren van kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten rekening dient te worden gehouden met de mogelijke gevolgen van een ongeval met brandbare vloeistoffen;*
- **groepsrisico:** *de cumulatieve kansen per jaar dat ten minste 10, 100, 1000 personen overlijden als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van een inrichting en een ongewoon voorval binnen die inrichting waarbij een gevaarlijke stof of gevaarlijke afvalstof betrokken is;*
- **invloedsgebied:** *gebied waarin volgens bij regeling van Onze Minister gestelde regels personen worden meegeteld voor de berekening van het groepsrisico.*
- **100 %-letaliteitszone:** *het gebied binnen het invloedsgebied waarbinnen in geval van een calamiteit bij een risicovolle activiteit 100 % van de aanwezige personen komt te overlijden.*

Hierbij is van belang dat de kans dat een gebeurtenis zich voordoet en het effect (of het gevaar) ervan goed worden onderscheiden. De kans is het aantal gebeurtenissen (frequentie van een bepaald scenario) in een jaar. Het effect (=gevaar) is onder andere afhankelijk van de aard van de stof en de concentratie op een bepaalde plaats.

Het plaatsgebonden risico houdt met beide rekening. Hoe verder het (dodelijk) effect reikt, hoe groter het invloedsgebied. Dat is in een getal uit te drukken.

Een plasbrandaandachtsgebied is een wettelijk aangewezen maar relatief kleine zone gelegen langs een transportroute (weg of spoorweg). Daarbinnen zijn weliswaar (beperkt) kwetsbare objecten toegelaten, mits wordt voldaan aan het plaatsgebonden risico. Aan die objecten kunnen echter bouwkundige eisen worden gesteld om het gevaar van warmtestraling en brand vanwege brandbare vloeistoffen tegen te gaan. Dit begrip is sinds 2015 in werking getreden.

Het groepsrisico wordt bepaald in het gebied gelegen binnen het invloedsgebied. Deze wordt bepaald door de eigenschappen van een chemische stof. Het invloedsgebied wordt bepaald als de waarde van het plaatsgebonden risico waar nog de kans bestaat op 1 % doden (1 %-letaliteit). Binnen het invloedsgebied kunnen ook veel gewonden ontstaan.

Het groepsrisico is de som van de kansen waarbij van een groep doden wordt uitgegaan. Dat betekent dat, behalve de afhankelijkheid van de aard van de stof en de concentratie op een bepaalde plaats, ook de personendichtheid (op een bepaalde plaats) een belangrijke rol speelt. De invloed daarvan is op een afstand ver van de bron veel kleiner dan dichtbij de bron. Het groepsrisico is daarom niet in één getal weer te geven, maar alleen in een grafiek. Meestal wordt het afgezet tegen een referentielijn: de orientatiewaarde.

De 100 %-letaliteitszone is een gebied gelegen binnen het invloedsgebied. Het geeft aan waar nog 100 % van de aanwezige personen in een geval van een calamiteit komt te overlijden. Er zijn slechts een beperkt aantal scenario's waarbij sprake kan zijn van een 100 % kans op overlijden. Dat doet zich met name voor bij het scenario van explosies, extreme warmtestraling en extreme giftigheid. Daarom komt het vooral bij (zeer) (licht) ontvlambare gassen voor. Bijvoorbeeld bij een milieu-inrichting, het transport via de weg, spoorweg, het water of een buisleiding.

3.4 Risiconormen

Voor het maximaal toegestane plaatsgebonden risico zijn wettelijke normen vastgesteld⁴. Meestal mag deze waarde (kans) voor nieuwe situaties niet meer bedragen dan 10^{-6} per jaar, bij zowel kwetsbare als beperkt kwetsbare objecten. Voor geprojecteerde objecten kunnen afwijkende normen gelden. Indien in een situatie de grenswaarde voor kwetsbare objecten wordt overschreden is er sprake van een saneringssituatie.

In het *Activiteitenbesluit* zijn ook regels voor risicobronnen gesteld in hoofdstuk 3. Het gaat daar bijvoorbeeld om propaantanks $< 13 \text{ m}^3$. In het *Besluit externe veiligheid inrichtingen* is daarvoor echter het normenkader van het *Besluit externe veiligheid inrichtingen* uitgezonderd.

Er moet vanuit een goede ruimtelijke ordening wel rekening worden gehouden met de ruimtelijke effecten van dergelijke risicobronnen. Daarbij kan informatie van het RIVM worden gehanteerd⁵.

Een plasbrandaandachtsgebied kan bij transportroutes wettelijk worden aangewezen. Indien dat het geval is, bedraagt die maximaal 30 m. Binnen dat gebied kunnen op grond van het *Bouwbesluit* eisen worden gesteld aan (de gevels van) het gebouw ((beperkt) kwetsbaar)⁶. Wel moet ook altijd zijn voldaan aan het plaatsgebonden risico.

Voor het groepsrisico is geen wettelijke norm vastgesteld. Indien er een groepsrisico kan worden bepaald (boven de drempelwaarde⁷) moet er een verantwoording van het groepsrisico worden gegeven bij het besluit. In de meeste gevallen moet dan voor de evacuatie van personen en de voorbereiding op een mogelijke ramp ook een advies aan het *Bestuur van de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant* worden gevraagd⁸. Daarna aanvaard het bestuursorgaan dat het planologisch besluit vaststelt, na afweging van alle belangen, de hierin beschreven veiligheidssituatie.

De 100 %-letaliteitszone is geen wettelijke norm maar wel een risicotecnisch gegeven gebaseerd op categorale berekeningen. Het houdt in dat in het geval van een calamiteit dat 100 % van de in dat gebied onbeschermd aanwezige personen komt te overlijden. Bij de afweging van belangen kan daar rekening mee worden gehouden.

3.5 Beleid

De gemeenteraad heeft in 2017 de *Beleidsvisie externe veiligheid van Oosterhout* vastgesteld. Het beleid houdt in, voor zover hier van belang, dat er een ruimtelijke scheiding moet zijn tussen risicobronnen en te beschermen objecten. Daarbij is de beleidslijn dat nieuwe risicobronnen niet zijn toegestaan in woonwijken en in het buitengebied. Sommige risicobronnen zijn echter naar hun aard en historisch, onvermijdelijk in of nabij dergelijke gebieden gelegen. Risicovolle inrichtingen zijn toegelaten binnen het Bedrijventerrein van Weststad/Statendam, Weststad III, Everdenberg, Everdenberg-Oost en Vijfeiken (incl. Heihoef). Voor zover het wettelijk kader het toe laat mag een nieuwe ontwikkeling met een risicovolle activiteit er niet toe leiden dat de orientatiewaarde (verder: OW) voor het groepsrisico wordt overschreden. In de bestaande situatie (van de risicobron) waarbij de OW wordt overschreden mag met een nieuwe ontwikkeling de OW niet toenemen en bij overschrijding van 2xOW moet worden gestreefd deze terug te brengen naar maximaal 2xOW.

⁴ Art. 7 en 8 jo. art. 4 en 5 Besluit externe veiligheid inrichtingen; art. 6 jo. art. 11 Besluit externe veiligheid buisleidingen; art 3 en 4 Besluit externe veiligheid transportroutes.

⁵ *Afstandentabel propaanreservoirs met een inhoud van 0,15 t/m 50 m³ (RIVM 24.7.2006)*;

⁶ Art. 10 Besluit externe veiligheid transportroutes.

⁷ Het moet een risico zijn voor een groep van meer dan 10 personen.

⁸ Art. 4 en 5 jo. art. 12 en 13 Besluit externe veiligheid inrichtingen; art. art. 12 Besluit externe veiligheid buisleidingen; art 7,8 en 9 Besluit externe veiligheid transportroutes.

Binnen het plasbrandaandachtsgebied mogen geen nieuwe (beperkt)kwetsbare objecten worden toegelaten of uitbreidingen dan wel gebruik daarvan. De reden daarvan is dat binnen die afstand extreem hoge warmtestraling mogelijk is.

Tevens zijn functies waar minder zelfredzame personen⁹ regelmatig verblijven zeer ongewenst. Deze personen kunnen zelfstandig niet of veel minder snel vluchten uit het invloedsgebied van een risicobron. In het beleid is daarom bepaald dat nieuwe functies binnen het invloedsgebied van explosieve gasen niet moeten worden toegestaan (buisleidingen en transportroutes).

Ten slotte moet voor (beperkt) kwetsbare objecten gelegen binnen het invloedsgebied de risicocommunicatie passend zijn bij de te voorziene risico's.

3.6 Overige bronnen

In het plangebied zijn afvalwaterleidingen (onder druk) of hoofdtransportleidingen voor drinkwater toegelaten. Dergelijke leidingen hebben geen dusdanige gevaren dat er in beginsel een regeling zou moeten worden getroffen. Het is echter wel gewenst om te voorkomen dat de leidingen worden beschadigt of de bereikbaarheid onnodig wordt beperkt door bouwwerken, begroeiing of andere factoren. De afvalwaterleidingen (onder druk) hebben vooral een lokale functie. Het wordt niet nodig geacht die op te nemen. Daarom wordt een beperkte regeling getroffen voor de hoofdtransportleidingen voor drinkwater (Brabant Water) waarmee het ruimtegebruik wordt geborgd.

4 Analyse en beoordeling

Het plangebied wordt gekenmerkt door vooral wonen en enkele maatschappelijke functies (kerk, school, buurthuis, kinderopvang, zorg). Dat zijn beperkt kwetsbare objecten of kwetsbare objecten. Naast of in de omgeving is de spoorweg en de Rijksweg N282 gelegen. Over de eerste worden nog steeds zeer veel gevaarlijke stoffen vervoerd. Over de tweede gaat het om beperkte hoeveelheden gevaarlijke stoffen die deels lokaal worden afgezet.

In het plangebied zijn geen risicovolle activiteiten toegestaan, anders dan op die transportroutes.

Aan het transport zijn gevaren verbonden. Een spoorwagon kan ontsporen, er kan een botsing met een andere trein optreden of met een motorvoertuig op een overweg. Er zijn geen wissels in het gebied. De kans op een calamiteit is zeer klein gelet op de beveiliging op de spoorweg en bij de overgangen, maar de effecten kunnen groot zijn. Daarvoor is de aard van de stoffen, de eigenschappen daarvan en het volume van een tankwagon van groot belang. Daarom wordt er gewerkt met veiligheidszonerings.

Op bedrijventerrein Hoogeind (Breda) zijn enkele risicovolle bedrijven gelegen. Gelet op de afstand van ca. 475 m tot het plangebied reikt het invloedsgebied niet tot plangebied. Ook de percelen met een propaantank zijn op geruime afstand gelegen zodat die geen gevaar vormen in het plangebied.

Als informatiebron is gebruik gemaakt van de verleende omgevingsvergunningen van de risicobedrijven, de landelijke risicokaart en eerdere bestemmingsplannen en de wetgeving.

4.1 Inrichtingen

Binnen het plangebied en net daar buiten zijn geen milieu-inrichtingen gelegen waar gewerkt wordt met gevaarlijke stoffen dan wel die worden opgeslagen.

Er treedt geen wijzing op in de planologische mogelijkheden voor de risicobronnen zelf.

Inrichtingen vormen geen belemmering.

4.2 Buisleidingen

Binnen het plangebied en in de omgeving zijn geen buisleidingen aanwezig. Er treedt geen wijzing op in de planologische mogelijkheden voor de risicobronnen zelf.

Buisleidingen vormen geen belemmering.

4.3 Transportroutes

4.3.1 Rijksweg A27

Ten westen van het plangebied is de Rijksweg A27 gelegen. Het grootste invloedsgebied bedraagt 880 m (stofgroep LT2). Het plangebied ligt op ca. 890 m. Dat betekent dat het buiten het plangebied is gelegen.

⁹ Soms ook zeer kwetsbare objecten genoemd, vooruitlopend op de Omgevingswet.

4.3.2 Spoorweg

Dwars door het dorp loopt een transportroute voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Daarover worden stoffen van stofklasse A (brandbaar gas), B (toxisch gas), C (zeer brandbare vloeistof) en D (toxische vloeistof) vervoerd. Tevens vindt passagiersvervoer plaats. Het vervoer vindt in hoofdzaak in tankwagons plaats.

Voor de spoorweg geldt een plaatsgebonden risico van 1 m. Daaraan kan worden voldaan.

Er geldt een plasbrandaandachtsgebied van 30 m (*Regeling basisnet*). Die is bedoeld om vanwege de extreme warmtestraling in geval van een calamiteit met brandbare vloeistoffen of gasen nieuwe objecten binnen dat gebied extra te beschermen. De woonwijk *De Boswachterij* en *Tuindorp* voldoen daaraan. Ook plan Dorst Oost zal daaraan voldoen. Van de oudere woonwijken wordt niet overal voldaan aan die afstand. Binnen dat gebied zijn 12 bestaande woningen gelegen. Het betreft hier echter bestaande situaties. De regels borgen dat de afstand niet zal worden verkleind. Met het plan worden geen nieuwe objecten toegelaten.

Het invloedsgebied vanwege het vervoer gevaarlijke stoffen is voor stofklasse A: 460 m, en voor stofklasse D: 4000 m. Dat betekent dat een zeer groot deel van het plangebied binnen het invloedsgebied van de kleinste stofklasse is gelegen en het gehele gebied binnen het invloedsgebied van de grootste stofklasse.

Uit onderzoeken t.b.v. nieuwe woonwijken blijkt dat het groepsrisico relatief gering is, ver beneden de orientatiewaarde (OW) van 1. Met het plan komt daar ook geen verandering in. Er is sprake van een bestaande situatie. Voor functie voor minder zelfredzame personen wordt verwezen naar § 4.5.

4.3.3 Rijksweg Dorst

Over de Rijksweg kunnen enkele transporten plaatsvinden van gevaarlijke stoffen (tankwagens). Dat betreft dan een lpg- of propaantankwagen of tankwagens met andere gevaarlijke stoffen die in de omgeving van Dorst stoffen moeten worden afgeleverd. Er wordt geen groei verwacht. Dat levert geen plaatsgebonden risico op. In geval van een calamiteit kunnen de effecten wel groot zijn. Er is echter geen aanleiding om zoneringen met (bouw)beperkingen aan te brengen.

Conclusie

Het voorgaande betekent dat het plaatsgebonden risico, het plasbrandaandachtsgebied en het groepsrisico vanwege de transportroutes geen belemmering vormen.

4.4 (Beperkt) Kwetsbare objecten

Met het plan worden geen nieuwe (beperkt) kwetsbare objecten toegelaten. Bestaande objecten binnen het plasbrandaandachtsgebied mogen ook niet in de richting van de spoorweg uitbreiden.

4.5 Functie voor minder zelfredzame personen

Binnen het invloedsgebied van de spoorweg zijn conform het beleid nieuwe functies waar regelmatig minder zelfredzame personen verblijven niet toegestaan en mogen niet worden uitgebreid of als zodanig worden gebruikt. Dergelijke personen zijn beperkt in de vluchtmogelijkheden om voldoende snel en zelfstandig te kunnen worden geëvacueerd bij een calamiteit. Daaraan wordt voldaan met het toevoegen van de zonering met een regeling in het bestemmingsplan. Het plan biedt wel een afwijkingsmogelijkheid. In die gevallen kunnen de veiligheidsbelangen tegen de overige belangen worden afgewogen. Daarbij moet ook de afwijking van het raadsbeleid worden verantwoord. Daarbij valt te denken aan maatregelen waarbij het evacueren sterk wordt verbeterd al dan niet in combinatie met een zwaarwichtige reden. Daarbij moeten de mogelijke gevaarseffecten in beeld zijn.

4.6 Effecten

Uit het voorgaande is gebleken dat het plangebied is gelegen binnen het invloedsgebied van de spoorweg en de Rijksweg Dorst waar gevaarlijke stoffen worden vervoerd.

Dat betekent dat in het geval van een calamiteit er scenario's van explosie, brand en giftige stoffen zich kunnen voordoen.

De transportroutes zijn aan beide zijden in voldoende mate bereikbaar. Vanwege een mogelijke gesloten overweg zal er altijd aanvoer van hulpdiensten vanuit noordelijke en zuidelijke richting plaatsvinden. Van het spoor af, bij een treincalamiteit, kan er ook worden gevlucht vanwege de aanwezige vluchtdeuren in de geluidschermen.

In veel gevallen kunnen personen ook binnen gebouwen schuilen. Niet alle gebouwen zullen voldoen aan de mogelijkheid om gedurende een verblijfsduur van 4 uur veilig tegen een giftige wolk binnen te kunnen schuilen vanwege de leeftijd of het type gebouw. Het betreft echter een bestaande situatie die met het plan niet wordt verslechterd.

In het geval van een calamiteit is goede communicatie over het handelingsperspectief van groot belang. De communicatie loopt via de Veiligheidsregio. Daarbij zou met name aandacht aan de spoorweg moeten worden besteed. Dat moet onderdeel zijn van de plannen om een ramp te bestrijden.

De inhoudelijke beoordeling van de evacuatie en voorbereiding op de rampenbestrijding is aan het *Bestuur van de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant*. Daarvoor zal advies moeten worden gevraagd of kan het Standaard advies 2023 van toepassing zijn.

4.7 Verantwoording groepsrisico en hulpverlening

Hiervoor is het groepsrisico besproken en de effecten in het invloedsgebied. Met het plan neemt nergens in het gebied het groepsrisico toe omdat er geen extra personen of extra risicovolle activiteiten worden toegelaten. Op basis daarvan kan worden geconcludeerd dat de veiligheidssituatie aanvaardbaar is en iets verbeterd door betere regels. Aan het *Bestuur van de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant* moet advies worden gevraagd of het Standaardadvies 2023 worden gebruikt. De verantwoording zal in de toelichting bij het bestemmingsplan worden opgenomen.

4.8 Overige leidingen

Voor de hoofdtransportdrinkwaterleidingen is een belemmeringenstrook opgenomen. Dat is weliswaar niet wettelijk verplicht maar daarmee worden die vitale functie beter beschermd tegen schade vanwege bouwwerken en begroeiing.

5 Conclusie

- a. Uit het onderzoek blijkt dat de voorgenomen planologische veranderingen in het plangebied geen nieuwe gevolgen hebben voor de externe veiligheidssituatie in het gebied of voor de risicobedrijven en de veiligheidssituatie aanvaardbaar is.
- b. Er wordt voldaan aan de geldende belemmeringenstrookeisen en plaatsgebonden risicoafstanden.
- c. Er wordt niet voldaan aan het plasbrandaandachtsgebied bij een 12-tal bestaande woningen die zeer dicht bij de spoorweg zijn gelegen. Geregeld is dat de afstand tot het spoor niet kan worden verkleind.
- d. Gelet op het raadsbeleid is binnen het invloedsgebied van stofklasse A vanwege de spoorweg een zonering en regeling opgenomen voor nieuwe functies waar regelmatig minder zelfredzame personen aanwezig kunnen zijn.
- e. Er is geen relevant groepsrisico aanwezig vanwege de risicobronnen.
- f. Er worden belemmeringenstroken toegevoegd vanwege en hoofdtransportdrinkwaterleidingen.
- g. Er moet rekening worden gehouden met het advies van het *Bestuur van de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant* (Standaardadvies 2023).
- h. In de toelichting bij het bestemmingsplan moet een verantwoording van de veiligheidssituatie zijn opgenomen.

6 Bijlagen

6.1 Gegevens externe veiligheid

Rijksweg A27 en spoorweg Breda-Tilburg.

Hierop zijn het *Besluit externe veiligheid transportroutes* en de *Regeling Basisnet* van toepassing. Op deze routes worden gevaarlijke stoffen (aangeduid met stofgroepen) getransporteerd met het aangegeven invloedsgebied, zie tabel. 6.1b.

Tabel 6.1b: overzicht soorten gevaarlijke stoffen en invloedsgebieden

Categorie stoffen			Invloedsgebied 1%-letaliteitsafstand (m) ^{Noot 1)}		
Weg, water (stofgroep)	Spoor (stofklasse)		Weg	Water	Spoor
GF1		Licht brandbaar gas	40	n.v.t.	
GF2		Brandbaar gas	280	65	
GF3	A	Zeer brandbaar gas (bijv LPG)	355	90	460
GT2		Licht toxisch gas	245	n.v.t.	
GT3	B2	Toxisch gas	560	1070	995
GT4	B3	Zeer toxisch gas	>4000	n.v.t.	>4000
GT5	B3	Extreem toxisch gas	>4000	n.v.t.	>4000
LF1		Brandbare vloeistof	45	35	
LF2	C3	Zeer brandbare vloeistof	45	35	35
LT1	D3	Zeer licht toxische vloeistof	730	600	375
LT2		Licht toxische vloeistof	880	880	
LT3	D4	Toxische vloeistof	>4000	n.v.t.	>4000
LT4		Zeer toxische vloeistof	n.v.t.	n.v.t.	

Noot 1: 1 %-letaliteit = de kans dat in geval van een calamiteit nog 1 % van de aanwezige onbeschermde personen komt te overlijden.

Rijksweg A27 en spoorweg Breda - Tilburg (de kleur is geel omdat er ook een plasbrandaandachtsgebied is aangewezen van 30 m)

